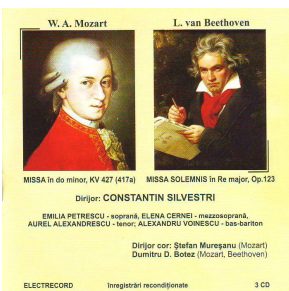

Importante restituiri

(Costin Popa – 11 noiembrie 2007)

Casa de discuri Electrecord a făcut de curând o neașteptată surpriză melomanilor, prin publicarea unor documente sonore de extremă importanță pentru arta noastră interpretativă, pentru cultura națională. Un album (EDC 795) cu trei CD-uri cuprinzând înregistrări istorice efectuate acum mai bine de jumătate de veac: **Missa în do minor pentru soliști, cor, orchestră și orgă, KV 427 (417a)** de Mozart și **Missa Solemnis pentru soliști, cor, orchestră și orgă, op. 123** de Beethoven, ambele purtând semnătura unuia din cei mai iluștri maeștri ai baghetei pe care i-a zămislit pământul românesc, Constantin Silvestri.

Discul restituie astfel două momente referențiale ale colaborării sale cu ansamblurile – orchestră și cor – Filarmonicii bucureștene, cu Corul Radiodifuziunii Române și, nu în ultimul rând, cu Cvartetul vocal al primei formații simfonice naționale, fondat de maestru. Au fost primele audiții la noi în țară ale celor două celebre opusuri, Sala Ateneului Român găzduind concertele în 27 ianuarie 1956, respectiv 7 iunie 1952.

Dr. Stephan Poen, soțul mezzosopranii Elena Cernei – membră a cvartetului vocal, mi-a relatat că microfoanele casei de discuri fuseseră instalate chiar la repetiția generală, captarea fiind făcută în condiții practic live, nefiind nevoie de reluări sau retușuri. Pregătirea minuțioasă și înaltul profesionalism al interpreților conduși de maestrul Silvestri au fost motoarele unei gravuri ce frizează perfecțiunea.

Missa mozartiană... Misa beethoveniană... două lucrări în care filonul Sacrului apare tălmăcit de dirijor în puritate, lumină, devoțiune, ... două imnuri închinare Creatorului în chip înălțător, impresionant. Există la Silvestri acea rigurozitate – severitate, așa spune – a lecturii pătrunse de spiritualitatea germanică, în contextul atmosferei de profundă reculegere care străbate discursul melodic. Mozart punctează pulsant și cutremurător (**Miserere** din secvența **Qui tollis** a secțiunii Gloria), apăsător și cu vehemente accente alternate clipelor de liniște (**Jesu Christe** și **Cum sancto spiritu**), își ridică strigătul la ceruri în **Crucifixus**. Sunt momente pe care șeful de orchestră le sesisează și le dă greutate. După cum, forța contrastelor și măreția inundă secțiunea **Sanctus**, **Agnus Dei** capătă puteri răscolitoare iar pagina finală, **Dona nobis pacem**, se înalță mai întâi apoteotic pentru ca imediat liniștea, reflexivitatea în Dumnezeu să cuprindă totul.

Viziunea lui Silvestri, susținută admirabil de complexul orchestral – coral (îi numesc aici pe dirijorii corurilor, Dumitru D. Botez și Ștefan Mureșanu), nu ar fi putut să atingă culmile măiestriei dacă nu ar fi beneficiat de un cvartet solistic în care au strălucit soprana Emilia Petrescu și mezzosoprană Elena Cernei, alături de tenorul Aurel Alexandrescu și bas-baritonul Alexandru Voinescu.

La Emilia Petrescu, puritatea sunetului (**Christe**), pianissimele diafan-angelice ale invocației din **Et incarnatus est**, unduirile vocii (**Dona nobis pacem**) au fost relevante calități. Elena Cernei a impresionat prin preciziunea intonației, prin muzicalitatea desăvârșită, prin limpiditatea execuției

agilităților, în cânt silabic sau vocalizat, prin claritatea instrumentală a glasului (**Laudamus te** din secțiunea **Gloria** este doar un exemplu). Pentru evoluția sa artistică ulterioară, au reprezentat elemente de pornire care apoi au fost valorizate plenar în repertoriul de operă pe care l-a abordat și i-a definit pe de-a-ntregul complexitatea de mare și absolută cântăreață.

Omogenitatea cvartetului vocal, îmbinată cu a orchestrei, a corului (dirijor Dumitru D. Botez), a fost comandamentul suprem care a iradiat și lectura **Missei solemn**. Silvestri a ostit deseori tumultul beethovenian în rafinamente (decrescendi până la fir de sunet în **Quoniam**, murmure în **Et incarnatus est** și **Crucifixus**), neabzicând însă de la explozii cutremurătoare de sonorități (**Et resurrexit**). Dinamica atât de caracteristică Titanului de la Bonn a fost astfel înfățișată în toată maiestruitatea, completând un tablou de covârșitoare dimensiune sacrală. (Era interesant de cunoscut numele excelentei violine solo din secvența **Benedictus** a secțiunii **Sanctus**, ca și al organistului care a însoțit paginile mozartiane și beethoveniene.)

Apariția albumului Mozart – Beethoven – Silvestri este un eveniment. Ediția discografică, luxos prezentată și admirabil recondiționată tehnic, beneficiază de un amplu studiu muzicologic semnat de dr. Stephan Poen și intitulat **Demnitatea conștiinței spirituale prin sacralitatea muzicii**. Tema este solid susținută prin analize de substanță. Li se adaugă inedite exegeze pe care autorul le-a consemnat, ca rezultat al unor convorbiri cu Emilia Petrescu și Elena Cernei, având ca subiect viziunea estetică a lui Constantin Silvestri asupra interpretării partiturilor. Obișnuitele date biografice, de carieră, nu lipsesc și se concentrează asupra puternicelor personalități ale dirijorului, sopranei și mezzosopranei.